

450**VYHLÁŠKA**

ze dne 4. listopadu 2005

**o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu,
způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování
jejich škodlivých následků**

Ministerstvo životního prostředí stanoví podle § 39 odst. 8 a § 41 odst. 7 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon):

§ 1

Tato vyhláška stanoví

- a) náležitosti nakládání se závadnými látkami,
- b) náležitosti plánu opatření pro případ havárie (dále jen „havarijní plán“),
- c) způsob a rozsah hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků.

§ 2**Vymezení pojmu**

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) nakládáním se závadnými látkami – jejich těžba, výroba, zpracování, skladování, zachycování, doprava, použití, zneškodňování, distribuce, prodej nebo jiné zacházení s nimi,
- b) zacházením se závadnými látkami ve větším rozsahu podle § 39 odst. 2 vodního zákona – zacházení se závadnými látkami právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou. O zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu se nejedná, je-li s nimi nakládáno v kapalném skupenství v zařízení s celkovým množstvím v něm obsažených zvlášť nebezpečných závadných látek do 10 l včetně nebo v pevném skupenství do 15 kg včetně nebo v přenosných, k tomu určených, obalech s celkovým množstvím v nich obsažených závadných látek do 1000 l včetně. O zacházení s pevnými závadnými látkami ve větším rozsahu se nejedná, je-li s nimi nakládáno v celkovém množství závadných látek do 1000 kg včetně. Dále se o zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu nejedná, je-li nakládáno s uhlovodíky ropného původu jako pohonnými hmotami při provozu jednotlivých dopravních prostředků silniční, kolejové, vodní a letecké dopravy a mobilních mechanizačních prostředků, nebo
- c) zacházením se závadnými látkami, které je spo-

jeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody podle § 39 odst. 2 vodního zákona – zacházení s nebezpečnou závadnou látkou nebo zvlášť nebezpečnou závadnou látkou, které je součástí podnikatelské činnosti právnických osob nebo podnikajících fyzických osob, a to v ochranných pásmech vodních zdrojů I. a II. stupně, v ochranných pásmech přírodních lécivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod, v záplavových územích, na vodních tocích či vodních nádržích nebo v jejich blízkosti nebo v bezprostřední blízkosti kanalizačních vypustí a šachet¹⁾ svedených do kanalizace pro veřejnou potřebu nebo do povrchových vod. O zacházení se závadnými látkami, které je spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody, se nejedná, je-li v uvedených oblastech nakládáno

- 1. se zvlášť nebezpečnými závadnými látkami v kapalném skupenství v zařízení s celkovým množstvím v něm obsažených zvlášť nebezpečných závadných látek do 10 l včetně nebo v pevném skupenství do 15 kg včetně nebo v přenosných, k tomu určených, obalech s celkovým množstvím v nich obsažených zvlášť nebezpečných závadných látek do 15 l včetně,
- 2. s nebezpečnými závadnými látkami v kapalném skupenství v zařízení s celkovým množstvím v něm obsažených závadných látek do 100 l včetně nebo v pevném skupenství do 150 kg včetně nebo v přenosných, k tomu určených, obalech s celkovým množstvím v nich obsažených závadných látek do 1000 l včetně,
- 3. s uhlovodíky ropného původu jako pohonnými hmotami při provozu jednotlivých dopravních prostředků silniční, kolejové, vodní a letecké dopravy a mobilních mechanizačních prostředků, nebo
- 4. s hnojivy a přípravky na ochranu rostlin při jejich přímé aplikaci,
- d) uživatelem závadných látek – každý, kdo s těmito látkami zachází,

¹⁾ Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu (zákon o vodovodech a kanalizacích).

- e) zařízením – technická nebo technologická jednotka nebo provozní soustava takových jednotek, v níž se nakládá se závadnou látkou, a to včetně všech jejich částí nezbytných pro provoz, jako jsou stavební objekty, potrubí, skladovací tankoviště, stroje, průmyslové dráhy nebo nákladové prostory; zařízením je i mobilní technická jednotka sloužící k dopravě závadné látky,
- f) uceleným provozním územím – území, kde se nachází zařízení nebo soubor zařízení, v nichž je nakládáno s jednou nebo více závadnými látkami, a které je charakterizované společnými technickými nebo provozními podmínkami a vlastnostmi, včetně společných nebo souvisejících infrastruktur; uceleným provozním územím je i území, na kterém je prováděna stavba velkého rozsahu (například most, silnice), při jejímž provádění by mohlo dojít k úniku závadných látek ohrožujícímu jakost povrchových nebo podzemních vod; pro účely zpracování havarijního plánu pro dopravu závadných látek se uceleným provozním územím rozumí technická základna, servisní a manipulační místa používaná jejich provozovatelem,
- g) havarijním plánem – písemný dokument, vypracovaný podle § 39 odst. 2 písm. a) vodního zákona uživatelem závadných látek zacházejícím s nimi ve větším rozsahu nebo se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody,
- h) nesaturovanou zónou – zóna nad hladinou podzemní vody, ve které jsou dutiny horninového prostředí částečně vyplňeny vzduchem a částečně vodou; součástí nesaturované zóny je i pásmo, kde jsou póry naplněny vodou, ale pórový tlak je negativní,
- i) saturovanou zónou – vlastní zvodnělé pásmo pod hladinou podzemní vody, ve kterém jsou všechny dutiny horninového prostředí vyplňeny vodou.

Náležitosti nakládání se závadnými látkami

§ 3

(1) Uživatelé závadných látek s nimi nakládají tak, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrozily jejich prostředí (§ 39 odst. 1 vodního zákona), a řídí se při tom výstražnými symboly, uvedenými na obale výrobku s obsahem konkrétní závadné látky, a pokyny pro bezpečné zacházení s nimi, které stanoví zvláštní právní předpisy²⁾.

²⁾ Například zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., a vyhláška č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků.

³⁾ § 23 zákona č. 356/2003 Sb.

Vyhláška č. 231/2004 Sb., kterou se stanoví podrobný obsah bezpečnostního listu k nebezpečné chemické látce a chemickému přípravku.

(2) Kontrolní systém pro zjišťování úniku závadných látek ze zařízení budují a provozují uživatelé závadných látek uvedení v § 39 odst. 4 vodního zákona jedním nebo více z těchto způsobů:

- a) technickým zjištěním těsnosti zařízení, v němž je obsažena závadná látka,
- b) zjišťováním přítomnosti závadné látky v okolí zařízení, včetně horninového prostředí a povrchových a podzemních vod,
- c) měřením množství závadné látky v zařízení se zjištěním dosažení nejvyšší hladiny závadné látky v zařízení, nebo
- d) senzorickou kontrolou těsnosti zařízení.

(3) Podle typu závadné látky a zařízení se zvolí jeden ze způsobů podle odstavce 2 nebo jejich kombinace. Kontrolní systém u zařízení, v nichž se nezachází se závadnými látkami ve větším rozsahu, může být zařazen jen na senzorickém pozorování odpovědnou osobou.

(4) Uživatelé závadných látek, kteří budují a provozují kontrolní systém pro zjišťování úniku závadných látek podle § 39 odst. 4 písm. d) vodního zákona, ale kteří nemají povinnost vypracovat havarijní plán podle § 39 odst. 2 písm. a) vodního zákona, vedou o zacházení s témito látkami provozní dokumentaci, do které zahrnou i popis tohoto kontrolního systému, jeho funkce a provozu a způsob vyhodnocování a evidence výsledků kontrol.

§ 4

Identifikační údaje a vlastnosti zvlášť nebezpečných závadných látek, o nichž jejich uživatel vede podle § 39 odst. 6 vodního zákona záznamy, jsou uvedeny v příloze k této vyhlášce. Má-li uživatel zvlášť nebezpečné závadné látky k dispozici bezpečnostní list vypracovaný pro ni podle zvláštního právního předpisu³⁾, může použít pro účely vedení záznamů tento bezpečnostní list.

Náležitosti havarijního plánu

§ 5

(1) Havarijní plán obsahuje vymezení uceleného provozního území, pro které je zpracován, a údaje o uživateli závadných látek (jméno, popřípadě jména, příjmení a adresu místa trvalého pobytu, popřípadě

adresu místa pobytu⁴), jde-li o fyzickou osobu, jméno, příjmení, popřípadě obchodní firmu, adresu místa podnikání a identifikační číslo, pokud bylo přiděleno, jde-li o podnikající fyzickou osobu, a obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo, jde-li o právnickou osobu). V případě, že uživatel závadné látky není totožný s vlastníkem nebo vlastníky uceleného provozního území nebo zařízení, uvedou se tyto údaje i o vlastníkovi nebo vlastnících, popřípadě i o nájemci nebo nájemcích uceleného provozního území nebo jednotlivých zařízení.

- (2) Dále havarijní plán obsahuje tyto náležitosti:
- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu, dosažené odborné vzdělání a telefonické spojení na autora havarijního plánu, jméno, popřípadě jména a příjmení statutárního zástupce uživatele závadných látek a kontaktní spojení na něj, jde-li o právnickou osobu, jména, popřípadě druhá jména, příjmení a funkční zařazení osob, určených uživatelem závadných látek k zajištění plnění úkolů podle havarijního plánu a telefonické spojení na ně,
  - b) seznam závadných látek, se kterými uživatel zachází, identifikační údaje a vlastnosti těchto látek uvedené v příloze této vyhlášky, popřípadě v bezpečnostním listu, a průměrné a nejvyšší množství závadných látek, se kterými se nakládá,
  - c) seznam zařízení, ve kterých se zachází se závadnými látkami, včetně technických parametrů jednotlivých zařízení a popisu kanalizace zařízení a jejich technické výkresové dokumentace; dokumentace odvodnění zahrnuje celou cestu odtoku odpadní vody od jejího vzniku v zařízení až po výpust odpadní vody do povrchových vod, popřípadě do kanalizace pro veřejnou potřebu, a dále celou cestu odtoku srážkových vod dešťovou kanalizací,
  - d) výčet a popis možných cest havarijního odtoku závadných látek a odtoku vod použitych k hašení a z toho vyplývajících ohrožených objektů, včetně horninového prostředí, podzemních zařízení (zejména kolektoriů, technologických kanálů a kanalizací) a povrchových a podzemních vod jako pravděpodobných koncových recipientů uniklých závadných látek,
  - e) výčet a popis stavebních, technologických a kon-
- strukčních preventivních opatření, včetně jejich parametrů,
- f) výčet a popis organizačních preventivních opatření a technických prostředků (druh, množství, účel) využitelných při bezprostředním odstraňování příčin a následků havárie, včetně situace s vyznačením místa uložení těchto technických prostředků, popřípadě spojení na smluvního dodavatele těchto služeb, včetně způsobu jejich dodání,
  - g) popis postupu po vzniku havárie v členění na:
    1. bezprostřední odstraňování příčin havárie (§ 9),
    2. hlášení havárie (§ 7),
    3. zneškodňování havárie (§ 10),
    4. odstraňování následků havárie (§ 11),
    5. vedení dokumentace o postupech použitych při zneškodňování a odstraňování následků havárie,
  - h) zásady ochrany a bezpečnosti práce při havárii a její likvidaci,
  - i) personální zajištění činností podle havarijního plánu včetně telefonického spojení na tyto osoby, schéma řízení při bezprostředním odstraňování příčin havárie, a to i pro dobu omezené činnosti uživatele závadných látek, zejména mimo pracovní dobu nebo v období dovolených,
  - j) adresy a telefonická spojení na správní úřady, subjekty účastnící se zneškodňování havárie a případně i jiné odborné subjekty⁵) a další zainteresované právnické i fyzické osoby, především na:
    1. Hasičský záchranný sbor České republiky,
    2. jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
    3. Policii České republiky,
    4. správce povodí, v jehož územní působnosti se ucelené provozní území nachází,
    5. místně příslušný vodoprávní úřad,
    6. místně příslušný inspektorát České inspekce životního prostředí, oddělení ochrany vod,
    7. zdravotnickou záchrannou službu,
    8. místně příslušný obecní, popřípadě městský úřad,
    9. místně příslušný krajský úřad,
    10. příslušný orgán ochrany veřejného zdraví,

⁴) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵) § 3 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění zákona č. 543/1991 Sb., zákona č. 366/2000 Sb., zákona č. 18/2004 Sb. a zákona 3/2005 Sb.

§ 14, § 79 odst. 1 písm. d) a § 72 odst. 1 písm. i) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 275/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 356/2003 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 188/2004 Sb., zákona č. 317/2004 Sb. a zákona č. 7/2005 Sb.

11. Český inspektorát lázní a zřídel v případě dočtení ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů nebo zdrojů přírodních minerálních vod,
12. správce vodního toku, v jehož povodí se ucelené provozní území nachází,
13. vlastníka, popřípadě provozovatele kanalizace, pokud je zařízení či ucelené provozní území odkanalizováno,
14. odběratele vody (§ 8 vodního zákona) bezprostředně ohrožené následky havárie,
- k) postup předávání hlášení o vzniku havárie, obsah hlášení a způsob vedení záznamů o hlášeních,
- l) kvalifikace a postupy (plány účelových školení a výcviku) zabezpečující rozvoj a udržování potřebných odborných způsobilostí ostatních osob, podílejících se na plnění úkolů stanovených havarijním plánem,
- m) údaje o umístění kopí havarijního plánu, případně výpisů z něho tak, aby byly zajištěny trvalé a bezprostřední informace u jednotlivých zařízení, v nichž se nakládá se závadnými látkami.

(3) Součástí havarijního plánu je též popis způsobu vedení záznamů a fotodokumentace o opatřeních prováděných podle havarijního plánu, popis kontrolního systému (§ 3 odst. 2), jeho funkce a provozu a způsob vyhodnocování a evidence výsledků kontrol, podrobnosti o hlášení havárií (§ 7) a další podrobnosti související s plněním povinností uživatele závadných láttek podle § 9 až 11, zejména zásady odstraňování odpadů, které mohou při zneškodňování havárie vzniknout.

§ 6

(1) Uživatel závadných láttek zpracuje více havarijních plánů pro jedno ucelené provozní území nebo jeden havarijní plán pro více ucelených provozních území v odůvodněných případech po projednání s příslušným vodoprávním úřadem. Havarijní plány zpracované více uživateli závadných láttek pro stejně uce-

lené provozní území se koordinují podle technických podmínek tohoto území, například podle společných podzemních sítí, zejména kanalizací.

(2) Havarijní plán zpracovávaný provozovatelem uceleného provozního území pro dopravu závadných láttek obsahuje náležitosti uvedené v § 5 odst. 1 až 3. Podkladem pro tento havarijní plán je zejména okruh běžně manipulovaných nebo skladovaných závadných láttek v tomto uceleném provozním území a dokumenty předložené dopravcem závadné látky, například přepravní doklad, bezpečnostní list nebezpečné chemické látky nebo chemického přípravku⁶) nebo identifikační list nebezpečného odpadu⁷). Havarijní plán zpracovaný provozovatelem uceleného provozního území pro dopravu závadných láttek nesmí být v rozporu s mezinárodními smlouvami o dopravě⁸).

(3) Havarijní plán zpracovávaný pro provádění stavby velkého rozsahu [§ 2 písm. f)] obsahuje náležitosti uvedené v § 5 odst. 1 až 3 přiměřeně. Dále tento plán obsahuje zejména:

- a) popis technického zabezpečení stavby,
- b) výčet a popis omezení používání závadných láttek uvedených ve stavebním povolení (druh látky, množství, technická či jiná opatření) a
- c) výčet zásad pro nakládání se závadnými látkami při provozu dopravních prostředků a mechanizace používaných na stavbě.

(4) Vypracovává-li uživatel závadných láttek havarijní plán podle zvláštního právního předpisu⁹), zahrne do havarijního plánu zpracovaného podle § 39 odst. 2 písm. a) vodního zákona a této vyhlášky pouze ty náležitosti uvedené v § 5, které havarijní plán vypracovaný podle zvláštního právního předpisu neobsahuje, a uvede na něj odkazy, které zajistí účinnost a použitelnost havarijního plánu zpracovaného podle této vyhlášky.

(5) Ke schválenému havarijnímu plánu se připojí kopie pravomocného rozhodnutí vodoprávního úřadu, kterým byl tento havarijní plán schválen.

⁶) § 23 zákona č. 356/2003 Sb.

⁷) § 13 zákona č. 185/2001 Sb.

⁸) Například vyhláška č. 64/1987 Sb., o Evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), ve znění sdělení MZV č. 159/1997 Sb., sdělení MZV č. 186/1998 Sb., sdělení MZV č. 54/1999 Sb., sdělení MZV č. 93/2000 Sb. m. s., sdělení MZV č. 6/2002 Sb. m. s., sdělení MZV č. 65/2003 Sb. m. s., sdělení MZV č. 77/2004 Sb. m. s a sdělení MZV č. 33/2005 Sb. m. s., a vyhláška č. 8/1985 Sb., o Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF), ve znění sdělení MZV č. 61/1991 Sb., sdělení MZV č. 251/1991 Sb., sdělení MZV č. 274/1996 Sb., sdělení MZV č. 29/1998 Sb., sdělení MZV č. 60/1999 Sb., sdělení MZV č. 9/2002 Sb. m. s., sdělení MZV č. 46/2003 Sb. m. s., sdělení MZV č. 8/2004 Sb. m. s a sdělení MZV č. 34/2005 Sb. m. s.

⁹) Například zákon č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a o změně zákona č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 82/2004 Sb., vyhláška č. 64/1987 Sb. a vyhláška č. 8/1985 Sb.

(6) Údaje uvedené ve schváleném havarijním plánu se aktualizují do jednoho měsíce po každé změně, která může ovlivnit účinnost a použitelnost havarijního plánu. Aktualizovaný havarijní plán se zašle vodoprávnímu úřadu. Jsou-li v uceleném provozním území pro dopravu závadných látek manipulovány nebo skladovány závadné látky, které nejsou uvedeny v seznamu závadných látek v havarijním plánu, zašle provozovatel tohoto uceleného provozního území vodoprávnímu úřadu obratem podklady uvedené v odstavci 2.

(7) Schválený havarijní plán se uloží tak, aby byl dostupný v případě havárie. Uloží se také prohlášení jednotlivých pracovníků, kteří se závadnými látkami zachází nebo by měli v případě havárie zasahovat, že byli s obsahem schváleného havarijního plánu seznámeni.

(8) Plán opatření pro případ havárie¹⁰⁾, který zpracovává správce vodního toku nebo jeho úseku v rámci povinnosti spolupracovat při zneškodňování havárií na vodních tocích [§ 47 odst. 2 písm. g) a § 47 odst. 4 písm. f) vodního zákona], obsahuje priměřeně náležitosti uvedené v § 5 odst. 2 a 3. Dále tento plán obsahuje zejména:

- a) organizaci havarijní služby správce vodního toku,
- b) seznam vodních toků a vodních nádrží, pro něž je plán zpracován,
- c) označení nebezpečných míst a míst nejvíce ohrozených možným únikem závadných látek,
- d) seznam a popis míst na březích vodních toků, technicky vhodných ke zneškodnění havárie,
- e) charakteristiky závadných látek, s nimiž se nejčastěji nakládá v daném území,
- f) postup pro instalaci norných stěn a pro používání sorpčních prostředků a odlučovačů a
- g) seznam míst s uloženými protihavarijnými prostředky.

§ 7

Způsob a rozsah hlášení havárií

(1) Hlášení havárie subjektům uvedeným v § 41 odst. 2 a 3 vodního zákona se provádí jakýmkoliv dostupnými spojovacími prostředky nebo osobně. Hlášení havárie operačnímu a informačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje se provádí na linku tísňového volání.

(2) Příjemce hlášení požaduje od osoby, která havárii hlásí, vždy následující údaje:

- a) jméno a příjmení hlásící osoby a její vztah k havárii,
- b) místo, datum a čas zjištění havárie, čas vzniku havárie a příčinu havárie, jsou-li známy, označení původce havárie, je-li znám,
- c) místo zasažené havárií (například vodní tok, vodní nádrž, pozemek),
- d) projevy havárie (například olej, pěna na vodě, uhynulé ryby, zápach, rozbitá autocisterna v poli, protržená hráz odkaliště, neobvyklý výtok z kanalizace), pokud je známo i druh a pravděpodobné množství uniklé závadné látky,
- e) subjekt, kterému již byla havárie ohlášena, a
- f) bezprostřední opatření, která již byla k odstranění příčin a následků havárie učiněna.

(3) Příjemce hlášení může klást hlásící osobě přiměřené doplňkové otázky, vedoucí ke zjištění skutečného stavu věci.

§ 8

Při zneškodňování havárií a odstraňování jejich škodlivých následků se postupuje podle schváleného havarijního plánu.

§ 9

Bezprostřední odstraňování příčin havárie

Opatření, která vedou k bezprostřednímu odstraňení příčin havárie a k zamezení šíření závadných látek do horninového prostředí a povrchových nebo podzemních vod, spočívají zejména v uzavření a zajištění uzavíracích ventilů, zaslepení havarovaných potrubí, opravě nádrží, odčerpání zbytků závadných látek z poškozených obalů, cisteren, skladovacích a přepravních nádrží nebo z přeložení zbytků závadných látek z dopravních prostředků a kontejnerů, je-li to technicky možné; dále se jedná o opatření k zamezení výbuchu, požáru a zamoření závadnými látkami.

§ 10

Zneškodňování havárie

(1) Zneškodněním havárie se rozumí zásah směřující k odstranění závadných látek z nesatuované a saturované zóny, zemin a z povrchových a podzemních vod za účelem dosažení jakosti vody na úroveň obvyklou před havárií nebo na úroveň stanovenou vodopráv-

¹⁰⁾ § 10 vyhlášky č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění vyhlášky č. 333/2003 Sb.

ním úřadem, popřípadě Českou inspekci životního prostředí v rámci řízení prací¹¹⁾ při zneškodňování havárie.

(2) Opatřeními ke zneškodňování havárie jsou především ohrázování a odstranění závadných látek ze zemského povrchu (horninového prostředí a zpevněných ploch), utěsnění a zaslepení kanalizačních výpustí, zaslepení (uzavření) kanalizací, použití zvláštních záchytných systémů, odtěžení kontaminované zemin, bezpečné uskladnění odpadů¹²⁾ vzniklých zneškodňováním havárie a vyčištění kanalizací, zachycení plovoucích, především ropných látek pomocí norných stěn a sorpčních prostředků z povrchových vod, odstranění znečištěných sedimentů z koryt vodních toků, sanační čerpání a jiné metody u vod podzemních.

(3) Dále se havárie zneškodňuje těmito postupy:

- a) nadlepšováním průtoků ve vodních tocích, dávkováním chemických činidel a provzdušňováním,
- b) použitím pevných sorbentů při zneškodňování havárie v blízkosti vodních toků, v ochranných pásmech vodních zdrojů, na nezpevněných plochách a pozemních komunikacích odvodněných kanalizací nebo odvodněných na nezpevněný terén či do povrchových vod, zejména v oblastech s možným ohrožením jakosti povrchových nebo podzemních vod; odmašťovací kapaliny, emulgační přípravky a biodegradanty nelze v těchto případech použít. V ostatních případech, včetně případů, kdy je na pozemních komunikacích nezbytný urychlený zásah a kdy jsou učiněna opatření proti dalšímu úniku závadných látek i emulzí závadných látek s látkami sloužícími k jejich odstranění, lze odmašťovací kapaliny, emulgační přípravky nebo biodegradanty použít v závislosti na ekotoxicitě jejich emulze s odstraňovanou závadnou látkou a na posouzení, zda jejím průnikem přes záhytné bariéry nedojde ke zhoršení následků havárie.

(4) Tyto a obdobné postupy se použijí pouze podle pokynů vodoprávního úřadu, udělených jím v rámci řízení prací při zneškodňování havárie; vodoprávní úřad použití těchto postupů předem projedná se správcem vodního toku, popřípadě i se správcem povodí.

¹¹⁾ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 203/1994 Sb., zákona č. 163/1998 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 237/2000 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.
¹²⁾ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 20/2002 Sb.

¹³⁾ Zákon č. 185/2001 Sb.

¹⁴⁾ Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 94/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb. a zákona č. 257/2004 Sb.

¹⁵⁾ Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 154/2000 Sb., zákona č. 102/2001 Sb., zákona č. 120/2002 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 316/2004 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

(5) Postup zneškodňování havárie a jejích následků a konečné výsledky zneškodňovacích prací se pro ověření účinnosti a úplnosti zásahu sledují účelovým monitoringem jakosti povrchových a podzemních vod nebo horninového prostředí v dotčeném území po celou dobu prací. Podrobnosti tohoto monitoringu určí podle potřeby vodoprávní úřad v rámci řízení prací při zneškodňování havárie.

§ 11

Odstraňování následků havárie

(1) Odstraňováním následků havárie se rozumí především

- a) odstranění zachycených závadných látek, zemin, případně jiných hmot jimi kontaminovaných, včetně použitých sorpčních prostředků, obalu¹³⁾, pomocných nástrojů a zařízení,
- b) zachycení a následné odstranění uhynulých ryb, případně jiných vodních živočichů,
- c) odstranění následků provedených opatření na pracovních plochách, budovách a zařízeních.

(2) Odstranění uhynulých ryb, případně jiných živočichů se provádí podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾.

(3) Podkladem pro ukončení prací na odstraňování následků havárie jsou poznatky a výsledky šetření vodoprávního úřadu, České inspekce životního prostředí, správce vodního toku, jde-li o havárii na vodním toku nebo v jeho blízkosti, dále subjektů spolupracujících při havarijních a likvidačních pracích¹¹⁾ a další zjištění původce havárie. Potřebné údaje vyžaduje Česká inspekce životního prostředí a Hasičský záchranný sbor České republiky podle § 41 odst. 6 vodního zákona od osob, které se zúčastnily zneškodňování havárie.

§ 12

Podle povahy havárie se mohou kroky uvedené v § 9 až 11 kombinovat.

§ 13

Údaje, které získá Česká inspekce životního pro-

středí v rámci protihavarijního zásahu, a další údaje od vodoprávního úřadu, Policie České republiky, zasahujících jednotek požární ochrany České republiky, správce povodí a osob zúčastněných na zneškodňování havárie, jsou podkladem pro centrální evidenci havárií vedenou podle § 112 odst. 1 písm. e) vodního zákona.

§ 14

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. května 2006.

Ministr:

RNDr. Ambrozek v. r.

Identifikační údaje a vlastnosti zvlášť nebezpečných závadných látek pro účely vedení záznamů podle § 39 odst. 6 vodního zákona a identifikační údaje a vlastnosti závadných látek uváděné v seznamu závadných látek v havarijním plánu [§ 5 odst. 2 písm. b])

Identifikační údaje a vlastnosti, které jsou významné ve vztahu k ochraně povrchových a podzemních vod a k nakládání se závadnou látkou jako případným kontaminantem prostředí:

1. obchodní název výrobku nebo obecné označení látky (pokud látka není výrobkem),
2. chemické složení, popřípadě charakteristika látky z hlediska chemického složení,
3. základní vlastnosti závadné látky:
  - 3.1. skupenství,
  - 3.2. měrná hmotnost,
  - 3.3. bod tání,
  - 3.4. rozpustnost nebo vyluhovatelnost ve vodě,
4. základní vlastnosti a hodnoty závadné látky nebo vodného roztoku nebo výluhu:
  - 4.1. pH - kyselost, zásaditost,
  - 4.2. biochemická rozložitelnost BSK₅
  - 4.3. jiné závažné reakce s vodou,
5. toxikologické vlastnosti, pokud jsou známy,
  - 5.1. toxicita na teplokrevné živočichy,
  - 5.2. toxicita na ryby,
  - 5.3. ekotoxicita,
6. R-věta – standardní věta označující specifickou rizikovost u nebezpečných látek a nebezpečných přípravků podle zvláštního právního předpisu,¹⁵⁾
7. S-věta – standardní pokyn pro bezpečné nakládání u nebezpečných látek a nebezpečných přípravků podle zvláštního právního předpisu,¹⁵⁾
8. doplňkové údaje,
9. zdroj uvedených identifikačních údajů.

¹⁵⁾ § 20 odst. 5 písm. e) a f) a § 20 odst. 7 zákona č. 356/2003 Sb.
§ 6 a 7 vyhlášky č. 232/2004 Sb.